

UZASADNIENIE

T. S. i P. S. wnieśli pozew przeciwko Kołu (...) z siedzibą w N. nr 21, (...)-(...) M. domagając się zasądzenia kwoty 16 043 zł z odsetkami od dnia wniesienia pozwu, tj. 16.04.2013r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powodowie wskazali, iż na należących do nich działkach nr (...) położonych w obrębie ewidencyjnym B., gmina C., pow. (...), woj. (...) powstała szkoda wyrządzona przez zwierzynę leśną. W konsekwencji powodowie zwrócili się do pozwanego o zabezpieczenie plantacji rzepaku ozimego na działkach (...), dokonano także oględzin szkód. W uzasadnieniu wskazano także, iż pozwani stwierdzili zły stan i jakość upraw rzepaku ozimego spowodowany wymarzeniem, nadmiernym zachwaszczeniem raz chorobami i powołali się na treść art. 48 par. 6 ustawy Prawo łowieckie, zgodnie z którym za szkody w uprawach rolnych założonych z rażącym naruszeniem zasad agrotechnicznych odszkodowanie nie przysługuje. Powodowie zlecili zatem dokonanie szkody mgr. inż. W. K., który wskazał, iż wysokość należnego powodom odszkodowania wynosi 16.042,65 zł. Powodowie bezskutecznie wezwali pozwanego do zapłaty powyżej wymienionej kwoty.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, iż odpowiedzialność dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego za szkody wyrządzone w uprawach aktualizuje się wówczas, gdy szkody te zostały wyrządzone przez dziki, łosie, jelenie, daniele i sarny. Natomiast pozwany podniósł, iż szkoda powstała na należących do powodów działkach powstała w następstwie niekorzystnych warunków atmosferycznych w okresie zimy. Nadto, pozwani wskazali, że rażąco zostały naruszone zasady agrotechniki, czego dowodem są, stwierdzone w trakcie oględzin, zachwaszczenie oraz choroby roślin.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie są, na zasadzie wspólności majątkowej małżeńskiej, właścicielami działek nr (...) położonych w obrębie ewidencyjnym B., gmina C., pow. (...), woj. (...). Powyżej wskazane nieruchomości wykorzystywane są przez powodów na cele rolne, uprawiany był na nich rzepak ozimy, odmiana Galileo.

Niesporne.

Pismem z dnia 9 listopada 2010 r. powód T. S. zwrócił się z prośbą o lustrację na należących do niego działkach: 33, 34, 43, 42/2, 146, 86, na których to działkach znajdował się rzepak ozimy.

Dowód: pismo z dnia 9.11.2010 r. - k.132

Powód T. S. w dniu 6 marca 2011 r. zgłosił przemarznięcia upraw rzepaku do ubezpieczalni. Przedstawiciel ubezpieczalni dokonał oględzin w kwietniu 2011 r. Pod koniec maja (...) wypłaciło powodom odszkodowanie w wysokości 42 691,00 zł za przemarznięcia częściowe na działkach (...). Nadto, w opisie szkody wskazano, iż szkoda wyniosła 100% i taką plantację uznaje się jako plantację do likwidacji. Natomiast to rolnik podejmuje decyzję o likwidacji takiej uprawy. W przypadku utrzymania takiej plantacji - nie podlega ona ubezpieczeniu.

Dowód:

- oświadczenie powoda T. S.- k. 121,122,123
- pismo (...) z dnia 13.05.2011r. - k.65
- obliczenie szkody - k. 66
- akta szkody.

T. S. pismem z dnia 23 marca 2011 r. zgłosił Kołu (...) szkodę łowiecką wyrządzoną przez jelenie, sarny, dziki w uprawie rolnej rzepaku od października 2010 r. o powierzchni 22,2 ha w miejscowości B..

Dowód:

- zgłoszenie szkody - pismo z dnia 23.03.2011r., k. 133

W kwietniu 2011 r. przeprowadzono oględziny upraw rzepaku ozimego należącego do powodów. W oględzinach brał udział M. M., Prezes K., Powód oraz K. Z.. Stwierdzono wówczas szkodę wyrządzoną przez zwierzynę leśną. Powodom zostało wypłacone odszkodowanie za 1 ha – pomimo bowiem przemarznięcia stwierdzono szkodę łowiecką. Natomiast za pozostały obszar odszkodowania nie wypłacono ze względu na minimalny rozwój siewki i braku możliwości stwierdzenia, że rośliny wzejdą. Stwierdzono także przemarznięcia, obsada roślin w niektórych miejscach wynosiła 17, a w niektórych 20. Z tego spotkania nie sporządzono protokołu.

Dowód:

- zeznania świadka M. M., k. 71, 72

- zeznania powoda T. S., k. 121

- zeznania świadka K. Z., k. 127v-128

- ewidencja szkód łowieckich w uprawach i płodach rolnych oraz wypłaconych odszkodowaniach, k. 126;

W dniu 12 maja 2011r. przedstawiciele pozwanego M. M. i A. K. w obecności T. S. dokonali oględzin uprawy rzepaku ozimego o powierzchni 5,05 ha (działka nr (...)) znajdującego się w obwodzie łowieckim nr 157. Przedstawiciele pozwanego stwierdzili, iż uprawa jest złej jakości- poniżej 17 sztuk siewek na 1 m² powierzchni. Szacunkowy obszar uprawy, który uległ uszkodzeniu określono na 0,80 ha, zaś szacunkowy procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze – na 2%. Przedstawiciele pozwanego stwierdzili, że szkoda, której źródłem była zwierzyna jest powierzchniowa i brak jest podstaw do wypłaty odszkodowania. Powód T. S. zastrzegł natomiast do protokołu, że w dniu 3 kwietnia 2011 r. po lustracji terenowej z udziałem przedstawicieli pozwanego w osobach A. W. (1) oraz M. M. i przedstawiciela (...) Izby Rolniczej (...) uzgodniono, iż na w/w powierzchni występuje 17 sztuk siewek rzepaku ozimego i w tym dniu uprawa dalej rokowała zebranie odpowiedniego plonu. Na dzień 03.04.2011 r. Komisja ustaliła, że plantacja ta nie jest do likwidacji. T. S. nie zgodził się także z proponowanym szacowaniem szkody.

Dowód:

- protokół z dnia 12.05.2011r., k. 31

- zeznania M. M., k. 72

- zeznania A. K., k. 73

Następnie, w dniu 18 maja 2011 r. przedstawiciele pozwanego M. M. i A. K. w obecności T. S. dokonali oględzin uprawy rzepaku ozimego o powierzchni 5,50 ha(działka nr (...)) znajdującego się w obwodzie łowieckim nr 157. Przedstawiciele pozwanego stwierdzili, iż szkoda jest powierzchniowa tzn. zgryzienie przez zwierzynę części wierzchołkowej siewki. Szacunkowy obszar uprawy, który uległ uszkodzeniu określono na 1,10 ha, zaś szacunkowy procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze – na 10%. Powód T. S. zastrzegł natomiast do protokołu, że nie zgadza się z przyjętym obszarem uszkodzenia uprawy i procentem zniszczeń. Stwierdził nadto, że według jego obliczeń szkoda dotyczy powierzchni 2 ha w 30-40% oraz że plantacja jest penetrowana przez zwierzynę leśną.

Dowód:

- protokół z dnia 18.05.2011r., k. 32

- zeznania M. M., k. 72

- zeznania A. K., k. 73

Także w dniu w dniu 18 maja 2011r. przedstawiciele pozwanego M. M. i A. K. w obecności T. S. dokonali oględzin uprawy rzepaku ozimego o powierzchni 1,00 ha (działka nr (...)) znajdującego się w obwodzie łowieckim nr 157. Przedstawiciele pozwanego stwierdzili, iż uprawa jest złej jakości- poniżej 17 sztuk siewek na 1 m² powierzchni.

Szacunkowy obszar uprawy, który uległ uszkodzeniu określono na 0,20 ha, zaś szacunkowy procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze – na 50%. Przedstawiciele pozwanego stwierdzili, iż szkoda, której źródłem była zwierzyna jest powierzchniowa i brak jest podstaw do wypłaty odszkodowania ze względu na stan i jakość uprawy. Powód natomiast zastrzegł do protokołu, że nie dokonano wyliczenia ilości roślin na 1m², nie wyliczono ilości zgryzień, nie sporządzono także odpowiedniej mapki. Powód wskazał także, iż penetracja zwierząt ma miejsce od ostatniej lustracji, która odbyła się 03.04.2011, z której to lustracji nie sporządzono protokołu. Powód nie zgodził się z oceną o rozmiarze, stanie i jakości uprawy.

Dowód:

- protokół z dnia 18.05.2011 r., k. 33
- załącznik nr 1 do protokołu nr (...), k. 34
- zeznania M. M., k. 72
- zeznania A. K., k. 73

Na działkach należących do powodów obsada roślin wyniosła poniżej 17 siewek na m² i uprawy nadawały się do zaorania. Stwierdzono także przemarnięcie roślin. Uprawy były zarosnięte chwastami i nie zauważono żadnych prac agrotechnicznych.

Dowód:

- zeznania M. M., k. 72
- zeznania A. K., k. 73

W dniu 30 maja 2011 r. przeprowadzono mediację przed Burmistrzem C. w sprawie odszkodowania za szkody w uprawie rzepaku na działce nr (...) o powierzchni 5,05. W toku mediacji dokonano oględzin uprawy oraz pomiary kontrolne. W ich wyniku stwierdzono, że obsada roślin na 1m² wynosiła średnio 6 sztuk, w tym 3 zgryzione przez zwierzynę łowną. Nadto Komisja stwierdziła duże zachwaszczenie uprawy – owsikiem i rumianem. W uprawach rzepaku były także miejsca, gdzie rośliny w ogóle nie rosły. Natomiast stan roślin był taki, że nie rokowały one plonów. Stwierdzono także, że nie zastosowano odpowiedniego nawożenia. Powód odmówił także zabezpieczenia uprawy. Strony nie doszły do porozumienia.

Dowód:

- protokół z mediacji dotyczących szacowania strat, k. 37-39
- zeznania R. Z., k. 92
- zeznania Z. B., k. 95-96
- zeznania E. L., k. 119-120
- zeznania A. W. (1), k. 128,128v

Pismem z dnia 6 czerwca 2011r. powodowie, z uwagi na nasilające się wyrządzanie szkód przez dziką zwierzynę, zwrócili się do Koła (...) o zabezpieczenie plantacji rzepaku ozimego na należących do powodów nieruchomościach, tj. działkach (...).

Dowód:

- pismo z dnia 6 czerwca 2011 r., k. 6

W dniu 11 czerwca 2011 r. przeprowadzono oględziny na działkach należących do powodów.

W protokole dotyczącym działki o obszarze całej uprawy 1,00 ha stwierdzono, iż uprawa rzepaku ozimego Galileo była bardzo słaba, o obsadzie 7szt/m². Pokrój roślin zaś wskazuje, iż część nadziemna rośliny została przemarnięta ze stożkiem wzrostu, pędy zostały wypuszczone z kamienia tworząc wiechowaty pokrój roślin. Natomiast procent pokrycia poniżej 20 kwalifikuje uprawę do zaorania. Wskazano także, iż cały obszar uprawy wynosi 1,00 ha, szacunkowy obszar uprawy, która została uszkodzona to 0,20 ha, natomiast szacunkowy procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze wyniósł 63%. W uwagach sporządzającego protokół zaznaczono, iż na plantacji wykonano

3 próby polowe obsady roślin i zniszczeń wyrządzonych przez zwierzynę. Rośliny były głównie w fazie dojrzałości zielonej, jednak części regenerujące były w fazie kwitnienia. Plantacja była także opanowana przez szkodniki lodygowe i łuszczykowe. Stwierdzono także brak zachwaszczenia.

Dowód:

- protokół z dnia 11.06.2011r., k. 6v,k. 44, k. 101
- załącznik nr 3 k.9v,
- zeznania A. W. (2), k.93 – 95
- zeznania A. W. (1), k. 128v.
- dokumentacja fotograficzna, k. 54

W protokole dotyczącym działki o obszarze uprawy 4,50 ha stwierdzono, iż uprawa rzepaku ozimego odmiana Galileo była bardzo słaba, zachwaszczona, o średniej obsadzie 14 szt. roślin na 1m², co stanowi poniżej 20% pokrycia plantacji i tym samym kwalifikuje ją do zaorania. Rozmieszczenie roślin na plantacji było nierówne – z obsadą wyższą od średniej na pomiarze przy lesie. Rośliny były natomiast w fazie zielonej dojrzałości. Wskazano także, iż obszar całej uprawy wyniósł 4,50 ha, szacunkowy obszar uprawy, który został uszkodzony to 0,90 ha, natomiast szacunkowy procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze wynosi 11% z 7 PK. W uwagach sporządzającego protokół zaznaczono, iż na plantacji dokonano 7 prób polowych co 50mb idąc po przekątnej pola w ramce 1x1m określono obsadę ogółem i sztuki uszkodzone. Wskazano także, iż plantacja była zachwaszczona głównie rumianem i chabrami.

Dowód:

- protokół z dnia 11.06.2011r., k. 7,k. 42, k. 102
- załącznik nr 2 k. 8v, k. 43
- zeznania A. W. (2), k.93 – 95
- zeznania A. W. (1), k. 128v.
- dokumentacja fotograficzna, k. 54

W protokole dotyczącym działki o obszarze uprawy 5,05 ha stwierdzono, iż uprawa rzepaku ozimego odmiana Galileo była bardzo słaba, zachwaszczona, o średniej obsadzie 6,1 szt. roślin na 1m². Rozmieszczenie roślin na plantacji było nierównomierne, występowały lisy, gołe place pozbawione roślin rzepaku. Ilość roślin, która przetrzymała wyniosła poniżej 20% pokrycia, co kwalifikowało ją do zaorania. Wskazano także, iż obszar całej uprawy wyniósł 5,05 ha, szacunkowy obszar uprawy, który został uszkodzony to 1,00 ha, natomiast szacunkowy procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze wyniósł 62%. W uwagach sporządzającego protokół zaznaczono, iż plantacja została porażona szkodnikami lodygowymi, szkodnikami łuszczykowymi. Podczas oględzin pomiarów dokonano idąc po przekątnej pola co 50mb w ramce 1x1. Stan zachwaszczenia plantacji, ilość występujących szkodników pozwalają stwierdzić, że od wiosny zaniechano zabiegów ochronnych.

Dowód:

- protokół z dnia 11.06.2011r. k.7v, k.40
- załącznik nr 1, k. 8, k. 41
- zeznania A. W. (2), k.93 – 95
- zeznania A. W. (1), k. 128v.
- dokumentacja fotograficzna, k. 54

Powyżej wskazane protokoły zostały przekazane powodowi T. S. w dniu 15.06.2011 r. Późniejszy termin przekazania protokołów wynikał z konieczności dokonania wyliczeń procentowej wielkości szkody, wykonania dokumentacji fotograficznej oraz opisu stanu plantacji.

Dowód:

- notatka z dnia 14.06.2011r., k. 9
- zeznania A. W. (1), k. 128v.

Pismami z dnia 14 lipca 2011 r. powodowie zwrócili się do pozwanego o dokonanie ostatecznego oszacowania szkód.

Dowód

- wzór zgłoszenia szkody łowieckiej z dnia 14.07.2011r., k. 9v
- wzór zgłoszenia szkody łowieckiej z dnia 14.07.2011r., k. 10
- wzór zgłoszenia szkody łowieckiej z dnia 14.07.2011r., k. 10v

Pismem z dnia 29 lipca 2011r. pozwany wskazał, iż stwierdzono zły stan i jakość upraw na nieruchomościach należących do powodów. Także powołany przez pozwanego rzeczoznawca potwierdził zły stan i jakość upraw rzepaku ozimego spowodowany wymarzeniem, nadmiernym zachwaszczeniem i chorobami.

Dowód:

- pismo z dnia 29.07.2011 r., k. 11
- zeznania A. W. (1), k. 128v.

Powodowie natomiast zlecieli dokonanie oszacowania szkody mgr inż. W. K.. W świetle protokołu oszacowania szkody, wysokość należnego powodom odszkodowania wynosi 16.042,65 zł. W protokole wskazano także, że szkoda była wyrządzona przez zwierzynę czego dowodem są wypuszczone pędy boczne rzepaku. Obsadę roślin przyjęto na poziomie od 8-12 na m². Nie stwierdzono także roślin przemrożonych ze względu na późny termin oględzin. Wskazano nadto, iż uprawy były prowadzone zgodnie z zasadami agrotechniki i kodeksem dobrej praktyki rolniczej.

Dowód:

- protokół oszacowania szkody z dnia 31.07.2011 r., k. 11v-13v
- zeznania świadka W. K., k. 120-121.

Pismem z dnia 24 lutego 2012 r. powodowie bezskutecznie wezwali pozwanego do zapłaty 16.042,65 zł.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty z dnia 24 lutego 2012r., k.14;

Szkoda w uprawach rzepaku na działkach położonych w obrębie B., gmina C. w okresie zimy 2010/2011 spowodowane były głównie przez mrozy. Brak okrywy śnieżnej i silne wiatry spowodowały trwałe wysmalanie co spowodowało zamieranie roślin. Na działkach nr (...) występowały też zniszczenia spowodowane przez zwierzeta leśne na działce (...) – obsada wszystkich roślin średnio 6,14 szt/m² w tym uszkodzone przez zwierzynę średnio 3,71 szt/m² wartość szkody wyrządzonej przez zwierzynę wyniosła 809,82 zł; na działce (...) – obsada wszystkich roślin średnio 14,14 szt/m² w tym uszkodzone przez zwierzynę średnio 1,14 szt/m² wartość szkody wyrządzonej przez zwierzynę wyniosła 212,41 zł; na działce (...) – obsada wszystkich roślin średnio 7 szt/m² w tym uszkodzone przez zwierzynę średnio 4 szt/m² wartość szkody wyrządzonej przez zwierzynę 185,87 zł. Prawidłowa obsada rzepaku powinna wynosić 40 – 60 szt/m². P. plantacji przy obsadzie 6- 7 szt/m² jest niezasadne ekonomicznie.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego k. 144 – 151 i 247 – 248.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Wniesione powództwo okazało się uzasadnione w niewielkiej części.

Podstawę odpowiedzialności pozwanego w niniejszej sprawie stanowi przepis art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r. nr 127, poz. 1066 ze zm.), zgodnie z którym dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego obowiązany jest do wynagradzania szkód wyrządzonych: w uprawach

i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniiele i sarny. Przepisy odszkodowawcze przewidziane w prawie łowieckim, dotyczące szkód łowieckich (art. 46-50), mają charakter *lex specialis* wobec przepisów Kodeksu cywilnego.

Sposób postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych reguluje obecnie rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 marca 2010 r. (Dz. U. z 2010 r. nr 45, poz. 272 ze zm.)

W pierwszej kolejności rozstrzygnięcia wymagało czy zachodzi przypadek wyłączający możliwość dochodzenia odszkodowania przewidziany w art. 48 pkt 6 ustawy, zgodnie z którym odszkodowanie nie przysługuje za szkody w uprawach rolnych założonych z rażącym naruszeniem zasad agrotechnicznych.

W tym miejscu wskazać także należy, iż przy badaniu przesłanki z art. 48 pkt 6 nie ma znaczenia, kto takie zasady naruszył i na czym naruszenie polegało. Nie ma także znaczenia, czy naruszenie tych zasad samo przez się wyrządziło szkody. Naruszenie takich zasad musi mieć charakter rażący, a więc kwalifikowany. Zwrócić też należy uwagę na to, że zasady agrotechniczne nie mają charakteru normatywnego i nie wynikają z powszechnie obowiązujących przepisów prawa. (tak Bartosz Rakoczy, Komentarz do art.48 ustawy - Prawo łowieckie)

Na uprawach powoda stwierdzono niską obsadę roślin na metr kwadratowy, wskazano także na brak odpowiednich prac agrotechnicznych. Rzepak był porażony szkodnikami – słozycelem rzepakowy, chowacz, występowało nadto duże zachwaszczenie. Występowanie szkodników i chwastów jest konsekwencją niestosowania odpowiednich środków ochrony. Powyższe uprawnia do stwierdzenia, iż uprawa prowadzona była z naruszeniem zasad agrotechnicznych, gdyż powód nie stosował wymaganych środków rolnych do prowadzenia uprawy ale nie jest to rażące naruszenie zasad agrotechnicznych (biegły stwierdził że jest to naruszenie zasad agrotechnicznych, ale nie zaznaczono, że było to rażące naruszenie).

Powyższe potwierdzone zostało zeznaniami świadka pana M. oraz zeznaniami rzeczoznawcy A. W. (2), którym to zeznaniom Sąd dał wiarę, gdyż ich zeznania korespondują ze sobą i znajdują odzwierciedlenie w zebranych materiale dowodowym a także opinii biegłego. W tym zakresie Sąd natomiast nie dał wiary zeznaniom powoda oraz W. K.. Nadto Sąd za niewiarygodny uznał protokół oszacowania szkody sporządzony przez W. K., który został sporządzony odpłatnie i na zlecenie powoda.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego (w szczególności protokoły z mają 2011r.), należało stwierdzić, iż rośliny na objętym pozwem obszarze były przemarznięte. Utrzymywanie plantacji przy niskiej obsadzie było bezzasadne ekonomicznie. Natomiast samo żerowanie zwierzyny nie spowodowało zmniejszenia obsady roślin. Plantacja była bardzo mocno zachwaszczona, a szkoda łowiecka miała drugorzędne znaczenie. Dodatkowo nie stosowano odpowiedniego nawożenia i środków ochrony. Co więcej, uprawy były zarośnięte chwastami.

Nadto w uprawach powoda stwierdzono także zgryzienia dokonane przez zwierzynę łowną, ale szkoda powstała w uprawie rzepaku była głównie wynikiem przemarznięcia roślin. W związku z przemarznięciem ubezpieczyciel stwierdził szkodę w wysokości 100% i wypłacił należne odszkodowanie.

Powód pomimo stwierdzenia przez ubezpieczyciela szkody w 100% zdecydował się kontynuować uprawę rzepaku.

Sąd uznał opinię biegłego Z. P. za w pełni wiarygodną i to na jej podstawie poczynił kluczowe dla wyliczenia odszkodowania ustalenia w sprawie. Opinia ta była szczegółowa i odnosiła się do różnych aspektów niniejszej sprawy. Wskazać należy, iż biegły Z. P. dwukrotnie odnosił się do zarzutów strony powodowej, raz wydając pisemną opinię uzupełniającą a raz ustosunkowując się do zarzutów strony powodowej (która kwestionowała ową opinię) ustnie.

Przede wszystkim z opinii biegłego wynika, że szkody w uprawach rzepaku ozimego na działkach powodów spowodowane były głównie przez mrozy. Niemniej jednak na uprawach rzepaku ozimego u powodów występowały także zniszczenia spowodowane przez zwierzęta leśne. Na działce rolnej nr (...) o pow. 5,05 ha obsada roślin wyniosła zaledwie 6,14 szt./m², a zwierzęta uszkodziły średnio 3,71 szt./m². Na działce rolnej nr (...) o pow. 4,5 ha obsada

wszystkich roślin wyniosła średnio 14,14 szt., zwierzęta zaś uszkodziły 1,14 szt./m². Natomiast na działce nr (...) o pow. 1,05 ha obsada roślin wyniosła średnio 7 szt./m² a przez zwierzęta zostało uszkodzonych średnio 4szt./m². Natomiast szkody dokonane przez zwierzynę praktycznie nie miały wpływu na uszkodzenia uprawy rzepaku. W opinii wskazano także, że pozostawienie uprawy przy obsadzie 6-7 szt./1m² było niezasadne ekonomicznie. Biegły nadto szczegółowo wskazał sposób wyliczenia szkody wyrządzonej przez zwierzynę i szkoda ta wyniosła 1 208,10 zł.

W tym miejscu wskazać należy, iż w świetle zgromadzonego materiału dowodowego uprawa wymagała zaorania, tzn. jej utrzymywanie było nieuzasadnione ekonomicznie ze względu na wymarznienie, a samo wymarznienie miało miejsce przed 15 kwietnia 2011r. w związku z tym, zgodnie z § 5. Pkt 1 Rozporządzenia Ministra środowiska z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych przy ostatecznym szacowaniu szkody w uprawach wymagających zaorania odszkodowanie ustala się, jeżeli szkoda powstała w okresie do dnia 15 kwietnia - w wysokości 25 %. Tym samym wartość szkody winna stanowić 25% wyliczonej przez biegłego szkody, czyli 302 zł.

Biorąc pod uwagę powyższe na podstawie cytowanego na wstępie przepisów ustawy, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 302 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 16 kwietnia 2013 r.

W punkcie 3 Sąd rozstrzygnął o kosztach postępowania na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99, art. 100 i art. 108 § 1 k.p.c. Powód wygrał niniejsze postępowanie zaledwie w ok. 2%. Wobec powyższego Sąd zasądził na rzecz pozwanego od powodów koszty w pełnej wysokości 2 897 zł (koszty zastępstwa 2417 zł i zaliczka na przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego - 480 zł) i nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa SR w Goleniowie kwotę 1103,58 zł tytułem wydatków tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 393/13

ZARZĄDZENIE

1. odnotować w kontrolce uzasadnień;
2. odpis orzeczenia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda ;
3. wypłacić biegłemu wynagrodzenie zgodnie z postanowieniem;
4. akta przedłożyć z apelacją lub za 21 dni od doręczenia.

17 sierpnia 2015 r.